DÜNYADAKİ TEHLİKENİN ADI: MONSANTO

Dünya üzerinde canlı yaşamını ya da ekolojiyi tehdit eden ya da yıkıma uğratan ne kadar tehlikeli ve ölümcül unsur varsa, bunların büyük kısmından tarım, ilaç ve tohum tekelleri sorumludur. Bunlardan biri de Monsanto'dur.

Amerikan menşeli çok uluslu bir şirket olan Monsanto 1901 yılında kurulmuştur.

İlk ticari faaliyeti, 1903'de Coca Cola için üretilen yapay tatlandırıcı olan Sakarin ile başlamıştır. Sakarin sağlık örgütleri tarafından kanserojen bir madde olarak nitelendirilmektedir.

1920'lerin başlarında Monsanto, Poliklorlanmış bifeniller (PCB)'in üretimine başlamıştır. Bundan 50 yıl sonra canlı sağlığına aşırı zararı saptanmış olan bu kimyasal ABD'de 1979'da yasaklanmıştır. ABD'deki PCB üretimini durduran Monsanto diğer ülkelerde bunların üretimine ve dünyayı zehirlemeye devam etmiştir. Ne zamana kadar? Kalıcı Organik Kirleticilerin tamamen yasaklandığı 2001'deki Stockholm Sözleşmesine kadar. Günümüzde halen bazı insanların kan tahlillerinde kansere neden olan bu bileşiğin kalıntılarına rastlanabilmektedir.

Monsanto, 1941'de, gıda ürünlerinin de ambalajı olarak kullanılan sentetik polistiren (polystyrene) üretimine başlamıştır. Günümüzde strafor olarak adlandırılan maddelerin atıkları Amerikan Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından 1980'de yayınlanan en zararlı atıklar listesinde yer almaktadır.

1943-45 yılları arasında ise Monsanto merkezi araştırma departmanı, radyoaktif plutonyum saflaştırma, üretim ve nükleer silah yapım projesi olan Manhattan Projesinde yer almıştır. Yani dünyada üretilen ve kullanılan atom bombasının yapımında da katkı sahibidir.

1944'de "İnsanlar ve hayvanlar için çok güvenilir" diye reklamları yapılan DDT'nin ilk üreticisi Monsanto'dur. Sıtmayı önlemek için çıkartılan bu zehir, dünyanın hemen hemen her yerinde tarımda böcek öldürücüsü olarak yıllarca kullanılmış, daha sonra çevre ve canlı sağlığına verdiği zarar nedeniyle 1972'de yasaklanmıştır. İnsan ve hayvanların yağ dokularında biriken ve kansere neden olan DDT'nin kalıntılarına bugün bile insan ve hayvan kanlarında rastlamak mümkündür.

1945'te Monsanto, tarım ilacı olarak geliştirdiği 2,4,5-T isimli ot öldürücünün Dioxin maddesini üretmiştir. Dioksin; kalp, karaciğer hastalıkları, üreme ve gelişme bozukluklarına yol açan çok toksik bir kimyasal maddedir. Çok küçük miktarlarda bile çevre ve vücutta biriken dioksin, 1997'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen olarak sınıflandırılmıştır.

Monsanto 1955'de ilk petrol bazlı gübreyi üretmiştir. 1960'larda başlayan Yeşil Devrim'in önemli girdilerinden olan bu kimyasal gübreler, günümüzde hala tartışma konusu olan toprak mikroorganizmalarının yok edilişi ve toprağın bir anlamda sterilize olmasında, toprağın fiziksel ve kimyasal yapısının bozulmasında önemli rol oynamaktadırlar.

1960'ların başında Monsanto, Vietnam savaşında ormanların yok edilmesi için Amerikan ordusu tarafından kullanılan Agent Orange denilen zehirin 2 üreticisinden biri olmuştur. 1965'te başlayıp 1973'te biten savaşta ABD 75 bin tonun üzerinde Agent Orange kullanmıştır. Ekolojik tahribatın büyüklüğünün yanı sıra bu zehir nedeniyle 400.000 kişinin öldüğü, yarım milyon çocuğun sakat doğduğu açıklanmıştır.

1970'lerin başında Monsanto'nun Tarım Kimyasalları Bölümü, ot öldürücüler üzerine odaklanarak Glifosat etkin maddeli RoundUp isimli tarım ilacını geliştirmişlerdir. Toprağı, yer altı ve yerüstü sularını hatta havayı zehirleyen bu kimyasalın insan ve hayvanlarda kanser başta olmak üzere, kısırlık ve ölümlü erken doğumlara neden olduğu saptanmıştır. RoundUp Ready, yani ot öldürücülere direnç kazandırılmış GDO'lu tarım ürünleri arttıkça bu kimyasalın kullanımı da katlanarak artmıştır.

Normal şekerden 200 kat daha tatlı ve kalorisi yüksek olan yapay tatlandırıcı Aspartam 1965'te keşfedilmiş, fakat

bunu üreten şirket Aspartamın canlı sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri savıyla yaygın kullanımını sağlayamamıştır. Çeşitli oyunlar ile ancak 1983'te onay alan ürüne 1985'te Monsanto sahip olur ve NutraSweet şirketi ve ticari ismiyle şekerli tüm ürünlerde kullanılmaya başlanır. Aspartamın insan vücuduna girince hem bir kanserojene, hem sinir sistemi üzerinde zararlı etkileri olan bir zehire, hem de sinir hücrelerini öldüren toksik maddeye dönüştüğü yönünde bilimsel araştırma sonuçları vardır. Monsanto, 2000 yılında NutraSweet şirketini satmıştır.

Sığır büyüme hormonu olarak adlandırılan rBGH hormonu yine Monsanto tarafından geliştirilmiş bir biyoteknoloji ürünüdür. Sığırlarda süt verimini arttırmak için üretilen bu yapay hormonun onayı, 1993'te 30 fare ile 90 günlük bir araştırmanın sonucuna göre alınmıştır. Posilac ticari ismiyle satılan bu hormonun potansiyel bir kanser zararlısı olduğu, 1998'de bazı bilim insanlarınca kanıtlanmıştır. Posilac hayvanların sağlığını bozduğu gibi, elde edilen süt de insanlarda meme, ilik ve prostat kanserine yol açabildiği için Kanada, Avustralya, Japonya ve Avrupa Birliği de dahil olmak üzere 27 ülkede yasaklanmıştır. Monsanto, Posilac'ı 2008 yılında başka bir şirkete satmıştır.

Kirletici ve zehirli ürünlerini "Güvenilir ürünler" iddiası ile pazarlayan Monsanto, bu kez de 1996'da tarımsal biyoteknoloji ile yarattığı GDO'lu soya ve pamuğunu dünyaya tanıtmıştır. Bu ürünleri GDO'lu mısır ve kanola takip etmiştir. Her zaman söylediği gibi bu ürünler de yine "güvenilir" ve "GDO'suz ürünler ile aynı besin değerlerine sahip sağlıklı ürünlerdir; hem ekoloji hem de sağlık açısından yıkım yaratan tarım kimyasallarının kullanımını azaltacaklardır". Yaklaşık 110 yıldır ürettiği ürünler için söylediği gerçek dışı beyanlarını bu sefer de GDO'lu ürünler için tekrarlamaktadır. GDOlu ürünler nedeniyle bugün tarım kimyasalı, özellikle de herbisit (ot öldürücü) kullanımı azalmamış, denilenin aksine katlanarak artmıştır. Toprak, yer altı ve yer üstü suları, hava, insan, hayvan ve böcekler bu tarım kimyasalları ile kirlenmekte, zehirlenmektedir. Bağımsız kurumlar ve üniversiteler tarafından yapılan bilimsel araştırmalar, GDO'lu ürünlerin canlılar için ölümcül riskler taşıdığını ispat etmiştir.

Tarım ilacı pazarı 2011 yılında % 15 oranında artış göstererek 44 milyar dolara ulaşmıştır. Monsanto yaklaşık 3,2 milyar dolarlık cirosu ile pazarın %7,4'üne hakimdir. Pazarın %95'ini elinde tutan 10 çokuluslu şirket içerisinde Monsanto, dünya sıralamasında 5. sırada gelmektedir.

Küresel tohum pazarında ise Monsanto tartışmasız lider pozisyonundadır. Çokuluslu 10 şirket yaklaşık 26 milyar dolarlık ciro ile küresel tohum pazarının %75'ine hakimdir. Yaklaşık 35 milyar dolar ciroya ulaşan küresel tohum pazarında Monsanto 9 milyar dolarlık cirosu ile küresel tohum pazarın % 26'sını elinde tutmaktadır. Aynı zamanda Monsanto, dünyada GDO'lu tohum pazarının da yaklaşık % 90'ına hükmetmektedir.

Monsanto ürünlerinin canlı sağlığı üzerine yaşamsal risklerinin, patentler ve biyolojik çeşitlilik de dahil olmak üzere her türlü ekolojik tehdidin dünya genelinde tartışıldığı günümüzde, dünya halkları Monsanto'ya karşı bir mücadele başlatmışlardır. Ülkemizde de Monsanto ve onun gibi tarım ilacı, tohum ve tarım ürünlerini üreten ve satan çok uluslu şirketlere dur demek için bir araya gelen bizler tarlalarımızı ve sofralarımızı bu şirketlerin GDO'lu tohum ve gıdalarına terk etmeyeceğimizi bir kez daha beyan ediyoruz.

GDO'ya Hayır Platformu